

'Voor een droneaanval betaal je je leven lang'

De Morgen - 24 Dec. 2018
Pagina 5

Dertig keer meldde een piloot het afgelopen jaar een incident met een drone in het Belgische luchtruim. Akkefietjes in vergelijking met de droneaanval die vorige week een Londense luchthaven lamlegde. 'Toch moet de controle strenger', zeggen experts.

Maar liefst 36 uur lang lag de luchthaven van Gatwick bij Londen eind vorige week plat. Pal in de drukste periode van het jaar werd een duizendtal vluchten afgelast of omgeleid, en waren 140.000 passagiers de dupe van wat omschreven wordt als een regelrechte droneaanval.

Het is de eerste keer dat drones het luchtverkeer zo ernstig in de war sturen. En het vervelendste, zeggen experts, is dat er voorlopig weinig tegen te beginnen is. Drones worden namelijk niet op radars waargenomen. Luchtvaartexpert Eddy Van de Voorde (UAntwerpen): "De luchtvaart is al enkele jaren op zoek naar hoe om te gaan met drones. Iedereen weet dat diensten zoals Amazon druk bezig zijn met uitzoeken hoe ze drones kunnen inzetten om pakjes te leveren. Dat gaat hoe dan ook interfereren met het gewone luchtverkeer."

Ook Skeyes, het vroegere Belgocontrol, is ermee bezig, bevestigt woordvoerder Dominique Dehaene. "In 2018 hadden we in het Belgische luchtruim dertig incidenten met drones - dubbel zoveel als in 2017. Het gaat enkel om meldingen van piloten die een drone gespot hebben."

Eén keer was de situatie wel ernstig, in oktober 2017. "Toen werden bij de luchthaven van Luik drie drones gesignaleerd met een spanwijdte van twee meter. Het luchtverkeer is toen omgeleid, maar het ging niet om een opzettelijke aanval."

Skeyes is in samenwerking met Europese luchtvaartorganisaties op zoek naar manieren om de veiligheid van het luchtverkeer te blijven garanderen. Een van de pistes is het installeren van chips in drones, waardoor ze wel traceerbaar worden. Van de Voorde pleit ook voor een strikte regulering. "Je zou restricties moeten opleggen over wie dat nog mag kopen en gebruiken. Het gebruik ervan zou onder het toezicht van Skeyes moeten vallen."

En dan nog sluit je alle risico's niet uit. "Als pakweg Rusland ons echt wil treffen, dan moet het onze luchthavens en havens viseren. Met een drone is dat een fluitje van een cent."

Verzetsdaad?

Vrijdagavond werd een koppel uit de buurt van de Londense luchthaven gearresteerd, maar gisterenmiddag werden de 47-jarige man en de 54-jarige vrouw alweer vrijgelaten. Ze zijn buiten verdenking gesteld. De politie looft intussen een beloning uit van 50.000 pond - ongeveer 56.000 euro - voor al wie tips heeft over de werkelijke daders van de aanval op Gatwick. Ze riskeren levenslang, want de drones kunnen in vliegtuigmotoren terechtkomen en zo een crash veroorzaken.

Een van de pistes is dat de droneaanval een verzetsdaad is van actiegroepen tegen de uitbreidingsplannen van de luchthaven van Gatwick. Een actiegroep noemde de lamlegging van de luchthaven zelfs al "een vervroegd kerstgeschenk".

"Voor het geval de actie inspirerend zou werken op actiegroepen tegen de uitbreiding van Zaventem, zou ik toch één tip willen geven", zegt Van de Voorde. "Doe het niet. De economische schade die nu is aangericht op Gatwick is enorm. Doe zoiets hier en wees maar zeker dat alle kosten tot de laatste cent op jou verhaald zullen worden. Je leven lang zul je hiervoor betalen."

ANN VAN DEN BROEK

Copyright © 2018 De Persgroep Publishing. Alle rechten voorbehouden